

Připoj texty k vyobrazeným živočichům.

ZNAKOPLAVKA
se pohybuje pomocí
zadních nohou, plave
výhradně hřbetem dolů.

Samec **VÁŽKY ČÁRKOVANÉ**
má typické červenočerné
zbarvení. Patří mezi severské
druhy vážek.

ŘASY
patří do poměrně malé
skupiny zlatívek. Jednotlivé
buňky se vznášejí ve vodě.

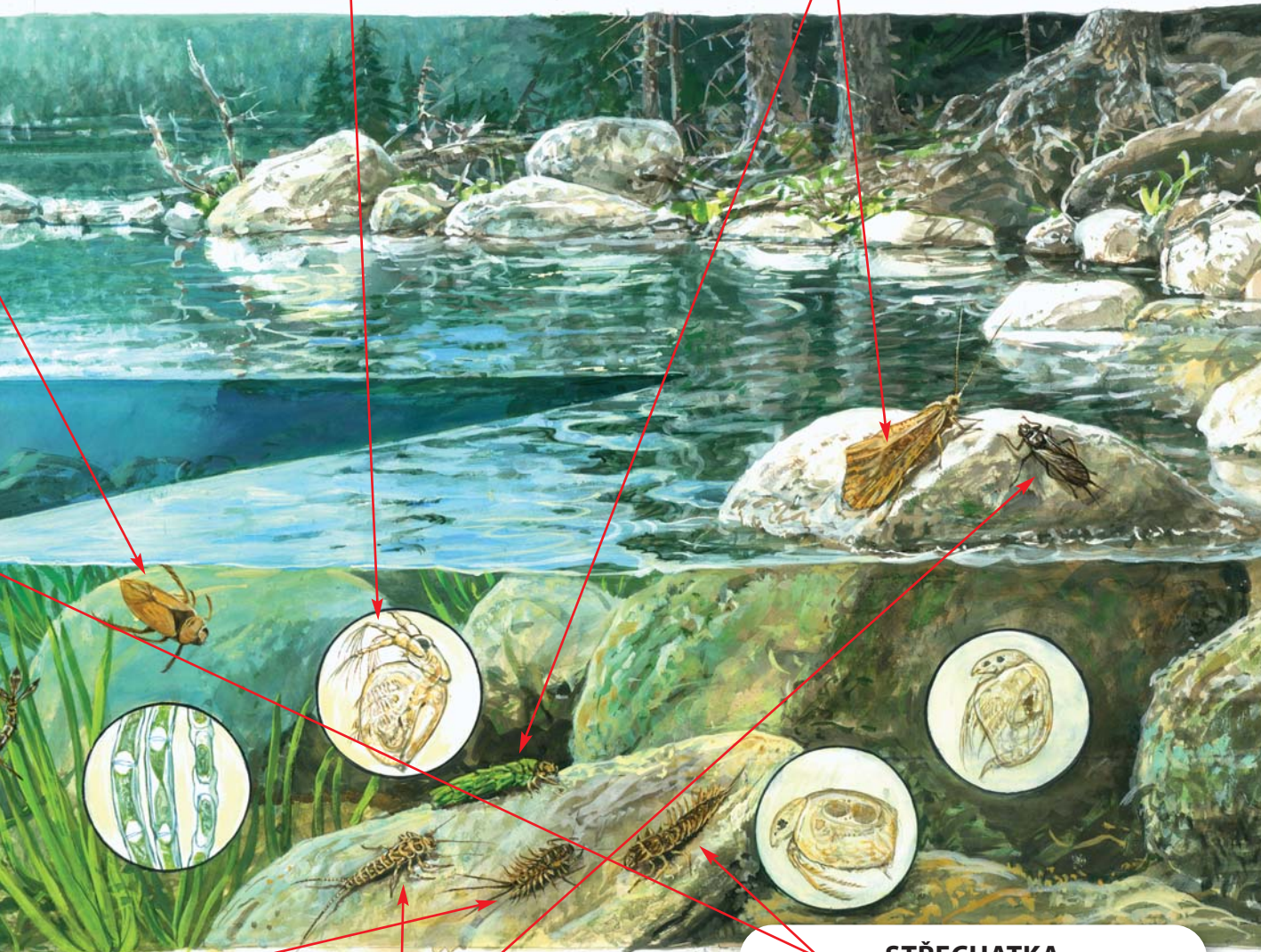
VÍŘNÍCI
je kmen mikroskopických
živočichů o velikosti
cca 0,5 až 2 mm.

JEPICE PODVEČERNÍ
se vyskytovala v jezerech i v době
velkého překyselení vody. Larvy
mají většinou tři štěty.

HROTNATKA PRŮSVITNÁ,
která je velká 0,5 až 2 mm, žije v hloubkách větších než 3 metry. Nemá ráda příliš velké okyselení jezera.

CHROSTÍK,
který se vyskytuje v chladných šumavských jezerech. Jeho larvy si stavějí schránky.

POŠVATKA
obývá čisté vody. Larva, která má dva štěty, je velice dravá.

STŘECHATKA
se vyskytuje ve stojatých a mírně tekoucích vodách. Dospělci žijí jen několik dní, larvy žijí až dva roky.

Spoj ilustrace vzniku ledovcového jezera s časovým obdobím a textem.

Začíná se oteplovat. Ledovec taje a objevuje se kar, kde se shromažďují vodní srážky zadržované morénou. Mění se vegetace, rostlinstvo vyžadující chlad se stěhuje do vyšších poloh.

Místo ledovce jsou jen zbytky ledu a sněhu. V ledovcovém karu vzniklo jezero. V lesích jsou převážně borovice, břízy a lísky.

Hory jsou opět modelovány erozí horských potoků. Z vysokých skalních stěn se sesouvají suťová pole. Jezera jsou postupně zanášena. V okolí jsou převážně smíšené pralesy.

Horstvo Šumavy se pomalu zvedá vlivem tektonických sil. Díky vodní erozi vznikají horské bystřiny, které vytváří ostře zaříznutá údolí. Je teplo a vlhko. Převažují listnaté lesy.

Začátek dob ledových způsobuje velké ochlazení. Tím dochází k postupnému zániku vegetace, vznikají firnová pole. Lesy ustupují, přežívají jen ti, co se umí přizpůsobit těmto podmínkám.

V hlubokých údolích je stále více sněhu, který se mění v ledovec. Ten se pozvolna sesouvá do údolí i s balvany a vyhlubuje obrovský kotél (kar). Vyvržená hmota před ledovcem se nazývá „moréna“.

ČTVRTOHORY
(asi před 1 miliónem let)

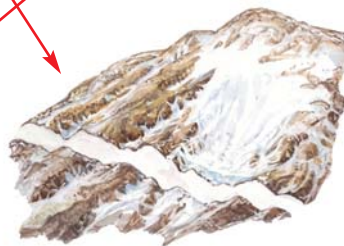
TŘETIHORY
(před 20 milióny let)

KONEC DOBY LEDOVÉ
(asi před 9 tisíci let)

SOUČASNÁ PODOBA ÚZEMÍ
(asi před 1 tisícem let)

POSLEDNÍ DOBA LEDOVÁ
(asi před 15 tisíci let)

KONČÍ DOBA LEDOVÁ
(asi před 11 tisíci let)

Napiš názvy ledovcových jezer k fotografiím.

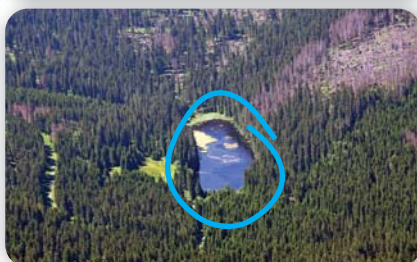
Plešné jezero

Prášílské jezero

Roklanské jezero

jezero Laka

Čertovo jezero

Malé Javorské jezero

Černé jezero

Velké Javorské jezero

Poté označ jezera do barevných kroužků podle těchto kritérií:

- ledovcová jezera nacházející se v NP Šumava - modře
- ledovcová jezera nacházející se v CHKO Šumava - zeleně
- ledovcová jezera nacházející se v NP Bavorský les - oranžově
- ledovcová jezera nacházející se v Bavorsku mimo území NP - červeně

Kvíz o ledovcových jezerech:

KTERÉ JE NEJVĚTŠÍ LEDOVCOVÉ JEZERO?

- a) Čertovo jezero
- b) Černé jezero**
- c) Plešné jezero

U KTERÉHO JEZERA SE NACHÁZÍ VYHLÍDKOVÁ VĚŽ POLEDNÍK?

- a) jezero Laka
- b) Prášílské jezero**
- c) Čertovo jezero

KTERÁ JEZERA PATŘÍ DO ÚMOŘÍ SEVERNÍHO MOŘE?

- a) Černé, Roklanské, Plešné, Čertovo
- b) Plešné, Velké Javorské, Prášílské, Laka
- c) Laka, Prášílské, Plešné, Černé**

NA KTERÝCH JEZERECH JSOU PLOVOUCÍ POLOOSTROVY ČI OSTRŮVKY?

- a) Černé jezero, Plešné a Čertovo jezero
- b) jezero Laka, Velké a Malé Javorské jezero**
- c) Roklanské jezero, jezero Laka, Velké Javorské jezero

KTERÉ JEZERO SE NACHÁZÍ U NEJVYŠŠÍHO VRCHOLU NP ŠUMAVA?

- a) Jezero Laka
- b) Prášílské jezero
- c) Plešné jezero**

KTERÉ JEZERO JE POVAŽOVÁNO ZA NEJKYSELEJŠÍ?

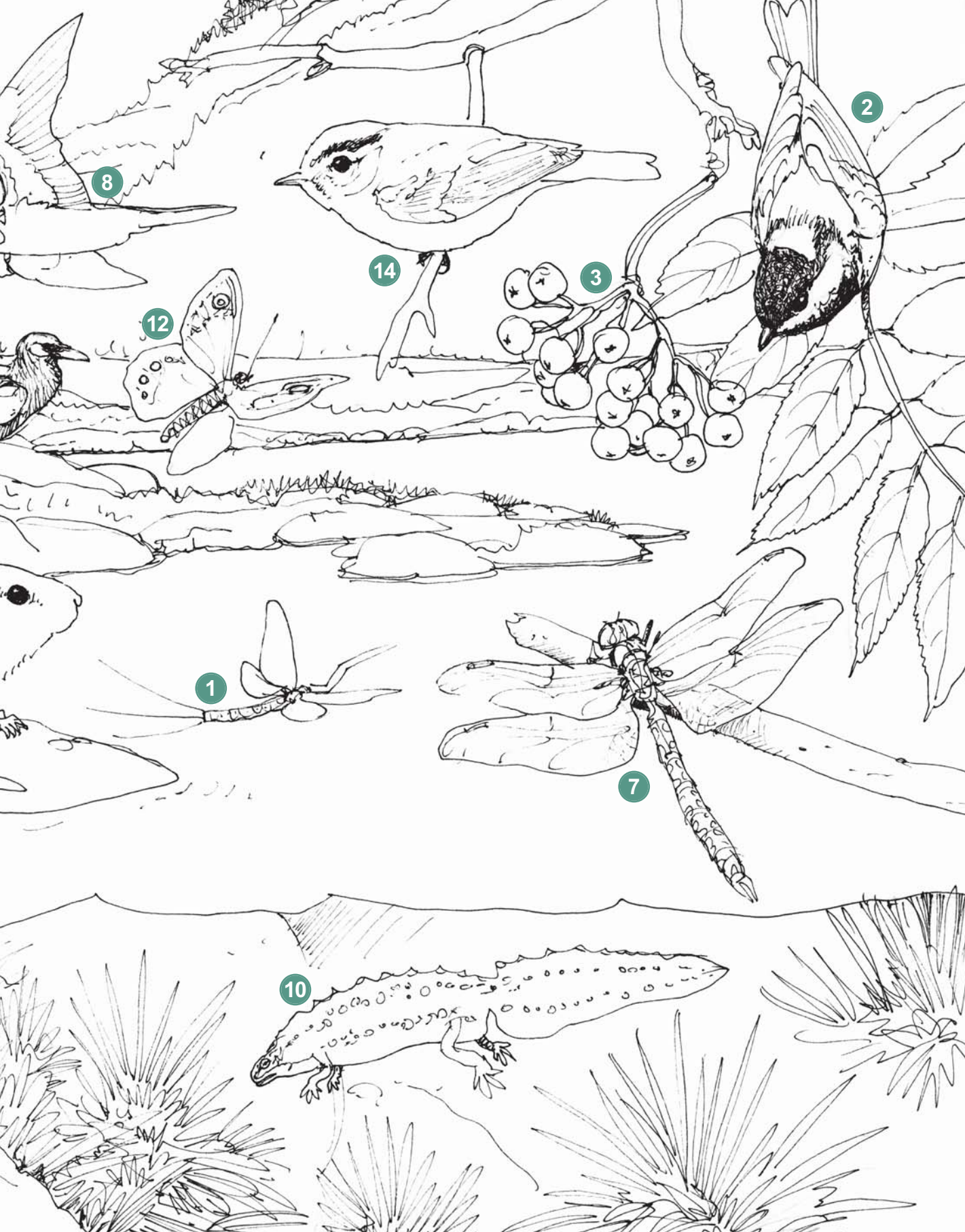
- a) Čertovo jezero**
- b) Plešné jezero
- c) Roklanské jezero

- 11 plch velký
- 16 sýkora parukářka
- 15 myšice lesní
- 10 čolek horský
- 7 šídlo sítinové
- 12 okáč ječmínkový
- 3 jeřáb ptačí
- 14 králíček obecný
- 8 sokol stěhovavý
- 5 hryzec vodní
- 6 jepice potoční (larva)
- 2 sýkora uhelníček
- 13 rejsek horský
- 4 pošvatka severní (larva)
- 1 jepice potoční (dospělec)
- 9 krkavec velký

K názvům živočichů a rostlin přiřaď čísla podle obrázku. Obrázek si vymaluj dle předlohy v knize Světem šumavské přírody.

Ledovcová jezera

8

2

14

3

12

1

7

10

Doplň informace o sokolu stěhovavém.

Sokol stěhovavý je dravec, který dokáže letět rychlostí **přes 300 km v hodině**. K této rychlosti mu napomáhají také **srpovitě** zahnutá křídla. Loví na **volném prostranství** mimo les především různé druhy ptáků až do velikosti **kachny**. Samec je výrazně **menší** než samice. Kořist napadá **střemhlavým** letem.

Proč má sokol takto přizpůsobené pařáty?

Kořist pronásleduje rychlým letem, útočí na ni shora a usmrtí ji svými pařátý s ostrými drápy.

K čemu používá sokol ostrý zahnutý zobák?

Zobák je určen k trhání kořisti.

Které z těchto hnízd patří sokolu?

Označ letícího sokola. Jak se jmenují ostatní vyobrazení ptáci, kteří mají podobné zbarvení?

krahulec obecný

kukačka obecná

Pravda nebo lež? Správná tvrzení označ do modrého kroužku.

Sokol stěhovavý žije na Šumavě.

Místo k hnízdění hledá ve starých stromech.

Sokol stěhovavý je největší dravec ČR.

Obývá především husté lesy.

Samec i samice nejsou stejně zbarvení.

Sokol uloví i netopýra.

Sokol se používal jako „lovecký pomocník“ člověka.

Samec i samice mají pod okem tmavý vous.

Patří mezi kriticky ohrožené druhy.

Křížovka ti prozradí vzácný glaciální relikv ledovcových jezer.

Které druhy šídlatek rostou v ledovcových jezerech na Šumavě?

Šídlatka jezerní a šídlatka ostnovýtrusá.

Kvetou šídlatky? Šídlatka nekvete. Je to výtrusná rostlina.

Jak je velká šídlatka? Maximální velikost cca 20 cm.

Popiš vývoj šídlatky. Klíčící spora - sporáček - mladá rostlinka - dospělá rostlina.

Jak se podařilo šídlatkám přežít období, kdy byla jezera překyselena?

Díky své dlouhověkosti a hlubokému kořenovému systému dospělých rostlin.

Najdi 7 rozdílů mezi obrázky.

